

บันทึก

เรื่อง การพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติ
คณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ มีหนังสือด่วนมาก ที่ ศธ.๑๔๐๑/๘๗๘๓ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๔ ทาหรือปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ รวม ๖ ประการ ดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

๑.๑ นายวิเชียร เรียบร้อย ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งข้าราชการครูในจังหวัดราชบุรี จะพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี หรือไม่

ปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่า นายวิเชียร ำ น่าจะพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพราะตามมาตรา ๑๖ บัญญัติว่า “... ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูจำนวนหกคน ... ฯลฯ ...” เมื่อนายวิเชียร ำ ย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่นอกเขตจังหวัดที่ตนได้รับเลือกตั้งมา จึงควรพ้นจากตำแหน่งกรรมการดังกล่าว

๑.๒ นายเอี่ยม ผลประพฤติ ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ กรณีเช่นนี้ ใครจะเป็นผู้อนุญาตให้นายเอี่ยม ำ ลาออก และการลาออกนั้นมีผลนับแต่เมื่อใด

ปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่า ไม่ต้องการอนุญาต เพียงแต่ผู้มีอำนาจประกาศผลการเลือกตั้งประกาศการลาออกให้ทราบทั่วกัน และแจ้งคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทราบ ก็น่าจะพอแล้ว และวันประกาศให้ลาออก น่าจะเป็นวันที่ได้รับใบลาออก

๒. ปัญหาเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ

๒.๑ ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพ้นจากตำแหน่งเมื่อใด เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอไว้ และมาตรา ๒๕ มิได้กำหนดให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่าแม้มาตรา ๒๕ จะมีได้กำหนดให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ตาม แต่ถ้ากรรมการผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอเข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๗) ของมาตรา ๘ แล้ว ก็น่าจะพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูด้วย

๒.๒ การถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่นอกเขตอำเภอที่ได้รับเลือกตั้งจะทำให้ผู้แทนข้าราชการครูพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอสำหรับอำเภอนั้นหรือไม่

ปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเห็นว่าผู้แทนข้าราชการครูผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอสำหรับอำเภอที่ได้รับเลือกตั้งนั้น

๒.๓ การลาออกของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอนั้น ใครเป็นผู้อนุญาตให้ลาออก และมีผลนับแต่เมื่อใด

ปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นเช่นเดียวกับข้อ ๑.๒

๓. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

กรณีนี้มีข้อเท็จจริงว่า นายชันทอง พจน์พงศ์ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๒๔ ต่อมานายชันทอง ฯ ได้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนอำเภอ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๔ เพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ และนายชันทอง ฯ ได้ลาออกจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหล่มเก่าเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๒๔ แต่ยังไม่มีการประกาศให้ลาออกต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๒๔ นายชันทอง ฯ ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงมีปัญหาว่า นายชันทอง ฯ ขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ หรือไม่

ปัญหานี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีความเห็นว่าขณะที่นายชันทอง ฯ สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดนั้น นายชันทอง ฯ เป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหล่มเก่าอยู่แล้ว จึงต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ ดังนั้น นายชันทอง ฯ จึงขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวทั้ง ๖ ประการ ประกอบกับฟังข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ) แล้ว มีความเห็นดังนี้

สำหรับปัญหาแรกตามข้อ ๑.๑ ว่า ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งข้าราชการครูในจังหวัดราชบุรี จะพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี หรือไม่ นั้น เห็นว่าโดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๑๖^๑ บัญญัติว่า “ให้มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ประกอบด้วย...ฯลฯ...ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูจำนวนหกคน...ฯลฯ...” ประกอบกับมาตรา ๑๗^๒ ได้บัญญัติว่า “คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้ ... ฯลฯ ...” ดังนั้น ข้าราชการครู ซึ่งจะได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดใดจะต้องเป็นข้าราชการครูสังกัด

^๑ มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูจำนวนหกคน ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแต่งตั้ง จำนวนสองคน ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเลือกจากประชาชนในจังหวัด จำนวนสามคน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

การเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากประชาชนในจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด

^๒ มาตรา ๑๗ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดนโยบายการดำเนินงานและแผนพัฒนาการประถมศึกษาของจังหวัด ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง บริหาร รวม ปรับปรุง และเลิกโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

(๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดอาจมอบให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติหรือเตรียมข้อเสนอให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไปได้

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนั้นเท่านั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว เมื่อนายวิเชียร เรียบร้อยผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี นายวิเชียร ฯ ซึ่งไม่มีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัดเพชรบุรีแล้ว จึงต้องพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สำหรับปัญหาประการที่สองตามข้อ ๑.๒ ว่า ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ นั้น ใครจะเป็นผู้อนุญาตให้ลาออก และการลาออกนี้มีผลตั้งแต่วันที่ใด นั้น เห็นว่า โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๑๙^๓ กำหนดให้นำมาตรา ๘^๔ คือการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดโดยอนุโลม ดังนั้น นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว ผู้แทนข้าราชการครูยังพ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออกด้วย และเมื่อพิจารณามาตรา ๘ (๒) แล้ว จะเห็นว่ากฎหมายใช้คำว่า “ลาออก” โดยมีได้กำหนดด้วยว่าต้องยื่นใบลาออกต่อผู้ใดหรือจะต้องได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือไม่ ดังที่กำหนดไว้ในกฎหมายบางฉบับ เช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๙๔^๕ และมาตรา ๙๕^๖ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๘^๗ ดังนั้นในกรณีที่กฎหมายใช้คำว่า “ลาออก” จึงต้อง

^๓ มาตรา ๑๙ ให้นำมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดโดยอนุโลม

^๔ มาตรา ๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งและกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

ลาฯ

ลาฯ

(๒) ลาออก

ลาฯ

ลาฯ

^๕ มาตรา ๙๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ เมื่อ

ลาฯ

ลาฯ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกตามมาตรา ๙๕

ลาฯ

ลาฯ

^๖ มาตรา ๙๕ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการ ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่ง เพื่อให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ เป็นผู้พิจารณา เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๔๔ สั่งอนุญาตแล้ว จึงให้ออกจากราชการตามคำสั่ง

ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญขอลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้ง ให้การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

นอกจากกรณีตามวรรคสอง ถ้าผู้มีอำนาจสั่งอนุญาตการลาออกเห็นว่าจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินสามเดือนนับแต่วันขอลาออกก็ได้

^๗ มาตรา ๒๘ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

ลาฯ

ลาฯ

ถือเจตนาของผู้ขอลาออกเป็นสำคัญ ถ้าผู้ขอลาออกนั้นได้ยื่นใบลาออก ณ สถานที่และต่อบุคคลตามระเบียบปฏิบัติราชการโดยใบลานั้นระบุวันที่ขอลาออกไว้ด้วย การลาออกนั้นก็ย่อมมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออกเป็นต้นไป ด้วยเหตุดังกล่าว การลาออกจากตำแหน่งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดของนายเอี่ยม ผลประพฤติ ซึ่งขอลาออกตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ จึงมีผลตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ เป็นต้นไปโดยมิต้องได้รับอนุญาตให้ลาออกแต่ประการใด

สำหรับปัญหาประการที่สามตามข้อ ๒.๑ ว่า ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอพ้นจากตำแหน่งเมื่อใด เนื่องจากพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไว้ และมาตรา ๒๕^๔ ก็มิได้กำหนดให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม นั้น เห็นว่า บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ นี้มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ซึ่งอยู่ในหมวด ๑ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนั้น มาตรา ๘ จึงมิได้เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับโดยทั่วไป แต่อาจนำไปใช้บังคับแก่กรรมการอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ได้เมื่อมีบทบัญญัติให้นำไปใช้บังคับโดยอนุโลม เช่น ในมาตรา ๑๙ ซึ่งบัญญัติให้นำมาตรา ๘ ไปใช้บังคับแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดอนุโลม เป็นต้น แต่เมื่อพิจารณามาตรา ๒๕ แล้ว ก็มิได้กำหนดให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแต่อย่างใด ดังนั้น บทบัญญัติในมาตรา ๘ นี้จึงนำมาใช้บังคับแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยอนุโลมไม่ได้ แต่ถ้าประสงค์จะนำมาตรา ๘ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยอนุโลมด้วยแล้ว ก็สมควรจะได้พิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้สมบูรณ์ต่อไป

สำหรับปัญหาประการที่สี่ตามข้อ ๒.๒ ว่า ผู้แทนข้าราชการครูซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูของกลุ่มโรงเรียนภายในเขตอำเภอหนึ่งถูกย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่นอกเขตอำเภอที่ได้รับเลือกตั้ง จะทำให้ผู้แทนข้าราชการครูนั้นพ้นจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอสำหรับอำเภอนั้น หรือไม่ นั้น เมื่อได้พิจารณาพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๒๓^๕ และมาตรา ๒๔^๖

(๓) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ มาตรา ๒๕ ให้นำมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยอนุโลม

^๕ มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอเป็นประธานกรรมการ ศึกษาธิการอำเภอ และข้าราชการครูผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูของกลุ่มโรงเรียนภายในเขตอำเภอกลุ่มโรงเรียนละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๔ ปี

การเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด

แล้วเห็นว่า ผู้แทนข้าราชการครูดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่ได้รับเลือกตั้งนั้น ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับปัญหาประการแรกตามข้อ ๑.๑

สำหรับปัญหาประการที่ห้าตามข้อ ๒.๓ ว่า การลาออกของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ใครเป็นผู้อนุญาตให้ลาออกและการลาออกมีผลนับแต่เมื่อใด นั้น เห็นว่า แม้จะได้ให้ความเห็นไว้ในปัญหาที่สามตามข้อ ๒.๑ ว่า พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มิได้มีบทบัญญัติให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับแก่ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอโดยอนุโลมแล้วก็ตาม แต่การลาออกจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอนั้น เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้แทนข้าราชการครูผู้นั้น ประกอบทั้งหลักในการตีความกฎหมายมีอยู่ประการหนึ่งว่า จะต้องตีความกฎหมายไปในทางให้มีผลบังคับได้ หรืออีกนัยหนึ่งจะต้องไม่ตีความกฎหมายไปในทางที่ไร้ผล ฉะนั้น สำหรับกรณีการลาออกของผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอนั้น แม้พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ จะมีให้มีบทบัญญัติให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ตาม ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่อาจลาออกได้โดยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ส่วนปัญหาว่าใครเป็นผู้อนุญาตให้ลาออก และการลาออกมีผลนับแต่เมื่อใดนั้น เห็นว่า ถ้าผู้ขอลาออกนั้นได้ยื่นใบลาออก ณ สถานที่และต่อบุคคลตามระเบียบปฏิบัติราชการ โดยใบลาออกนั้นระบุวันที่ขอลาออกไว้ด้วย การลาออกนั้นย่อมมีผลตั้งแต่วันขอลาออกเป็นต้นไป แต่ถ้าไม่ระบุวันที่ขอลาออกไว้ การลาออกนั้นย่อมมีผลตั้งแต่วันยื่นใบลาออกเป็นต้นไป ทั้งนี้ โดยมิต้องได้รับอนุญาตจากผู้ใด

ปัญหาสุดท้ายตามข้อ ๓ ว่า นายชันทอง พจน์พงศ์ ผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และได้ลาออกจากการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอก่อนได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด นายชันทอง ฯ จะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๑๒ และขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้แทนข้าราชการครูในคณะกรรมการการ

๙๐ มาตรา ๒๔ คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอมีอำนาจและหน้าที่ภายในเขตอำเภอ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานการดำเนินงานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอ

(๒) เสนอแนะการแต่งตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

(๓) เสนอความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

(๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

ประถมศึกษาจังหวัดหรือไม่ นั้น เห็นว่า มาตรา ๑๒^{๑๑} ได้กำหนดไว้ว่า บุคคลใดจะเป็นกรรมการ
 ในคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
 คณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ หรือ
 คณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ในขณะเดียวกันได้เพียงตำแหน่งเดียว จึงเห็นได้ว่า
 มาตรา ๑๒ นี้เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหลายตำแหน่งในคราวเดียวกันเท่านั้น มิได้เป็น
 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการการประถมศึกษาต่าง ๆ
 แต่อย่างใด ดังนั้น นายชันทอง ฯ จึงไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้สมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนข้าราชการ
 ครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด และเมื่อนายชันทอง ฯ ได้ลาออกจากการเป็นผู้แทน
 ข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอแล้ว จึงไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้เป็นผู้แทน
 ข้าราชการครูในคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดแต่อย่างใด

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๒๔

^{๑๑} มาตรา ๑๒ บุคคลใดจะเป็นกรรมการในคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาอำเภอ หรือคณะกรรมการการประถมศึกษากิ่งอำเภอในขณะเดียวกันได้เพียงตำแหน่งเดียว